

Bæredygtig områdefornyelse 1. Seminar – Amager, 17. april 2009

DPL hollandske erfaringer

Et redskab der udgør et sprog til at diskutere bæredygtighed på tværs af forståelser, discipliner og typer af organisationer, omfattende social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed.

Det vigtigste er de konkrete løsninger og idéer, som opstår når redskabet diskuteres og udvikles.

Redskabet er i dag i Holland et udtryk for en fælles forståelse af en måde at opgøre bæredygtighed, men udvikles løbende efterhånden som nye idéer om bæredygtig byudvikling opstår.

Værktøjet kan have den effekt at opdelingen i indikatorer kan føre til at et holistisk begreb som bæredygtighed bliver opsplittet og reduceret til blot de elementer som redskabet kan måle. Omvendt er det også et forsøg på at gøre et holistisk begreb som bæredygtighed mere operationelt. Modellen foreslår konkrete forbedringsmuligheder for hver af de anvendte indikatorer.

Til hver indikator er knyttet en række indsatsområder.

Værktøjet har forskellige anvendelse muligheder i forhold til udvikling og kortlægning af byområder. Det kan anvendes til simpel sammenligning af forskellige byområders bæredygtighed, som udgangspunkt for at starte en dialog. Det kan anvendes til at opstille mål i forbindelse med udvikling af eksisterende og nye byområder. Det kan anvendes til monitorering af udviklingen af byområder.

Værktøjet efterspørges af såvel kommuner og developere i Holland.

DPL i forhold til København og områderne

Redskabet er i højere grad et led i en karakterisering af et område end det er et redskab der fortæller hvilke områder der kræver handling.

Redskabet er på nuværende tidspunkt ikke legitimitetsskabende, områderne lægger desuden vægt på, at objektiviteten og gennemsigtigheden i højere grad bliver synliggjort.

Det er et problem, at der er mange socioøkonomiske indikatorer til rådighed og få miljøindikatorer. Det gør, at redskabet halter lidt. Det anbefales derfor en pragmatisk tilgang til valg af indikatorer.

Beslutningerne forud for redskabet om hvad der i indikatorerne er udtryk for positive og negative byudviklingstendenser er truffet på forhånd. Det kan

forhindre udvikling af redskabet mod en brugbar og objektiv karakteristik af lokalområder, hvis ikke sådanne beslutninger diskuteres åbent.

Udgangspunkterne bør være politiske mål, lokale ønsker eller lovgivning på der er knyttet til de enkelte indikatorer.

DPL kan være et udtryk for (bryder ikke med) tanken om økologisk modernisering, hvor man tror på at nuværende regimer kan løse de miljøproblemer som følger det moderne samfund.

Man kunne forsøge at måle CO₂ aftryk før en byfornyelse med det formål at sørge for at kunne vise at det er blevet mindre (eller ikke større) efter fornyelsen. Den lokale indsats skal suppleres og støttes af fagpersoner, så løsninger der ikke batter i miljøregnskabet frasorteres.

Det tætte byområder er – i forhold til forstadsområder – i forvejen bæredygtige. Derfor gælder det måske først og fremmest om at gøre dem attraktive, så der stadig er familier, der ønsker at bo centralt og tæt.

Bæredygtighed i områderne

Der er rejst spørgsmål om hvorvidt alle miljøtiltag betyder lige meget for miljøet. Hvordan måler vi forskellen på "store" og "små" miljøtiltag?

En forståelse af at CO₂ besparelser kan bruges som rettesnor for hvor gode miljøtiltag er. Hvordan defineres det miljø som ikke er CO₂ relateret?

Ministeriet har ikke miljø med i områdefornyelsen, men vil gerne have det.

Specifikke mål/ønsker i områderne:

Gl. Valby:

En metode til at vurdere byrum. En mulighed for at målrette indsatser ud fra andet end en mavefornemmelse af hvordan man har det med at være i byrummet (har været på flere byvandring). Hvordan er det muligt at vurdere byrum i forhold til hinanden?

Der er også behov for et evalueringsværktøj. Københavns kommune arbejder i øjeblikket med det. Det er en forlængelse af det værktøj, der er udviklet i forbindelse med helhedsplanerne. Det forventes færdigt i efteråret.

Sundholmsvej:

Har et 360 graders bæredygtighedsbegreb, hvor de ønsker at komme hele vejen rundt om sociale, økonomiske og miljørelaterede emner. Det centrale

lige nu er blevet kommunikation til borgerne, hvor det hovedsageligt er vanskeligt at kommunikere miljøproblemer på måder hvor det virkelig fanger bred interesse.

Der er behov for parametre, der giver mening lokalt. Det kræver et stort oversættelsesarbejde. Sundholmsvej kvarteret udvikler derfor en "ordbog til fodfolket" hvor der gives beskrivelser af hvad det er der virker når man skal have fat i den almindelige Sundholmsvejsborger på miljøområdet. Der er tilknyttet en phd-studerende etnolog og en række studenter til projektet.

Et succesparameter for områdefornyelse er lokalt demokrati og empowerment. Hvor ses det i indikatorsættet?

Albertslund

Miljø har været ligestillet med andre hensyn og gennemgående i indsatsen. Det organisatoriske kan være centralt for at miljøhensyn får plads i byfornyelsen (eks. i renovering af boliger, beplantningsstrategier eller byrum generelt). Derfor er det vigtigt at sikre at det får en naturlig plads i organiseringen mellem boligorganisationer-kommune-politikere-lokale sekretariat.